

Journal of Early Childhood Health and Education

Autumn 2023, Volume 4, Issue 3, 123-138

Examining the Attitude And Understanding of Students' Feelings Towards the Lesson of Physical Education Using Image Design

Morteza, Razmpush^{1*}

1. Graduated with a PhD in Sports Management, Faculty of Sports Sciences, Mazandaran University, Babolsar, Iran

ARTICLE INFORMATION	ABSTRACT
Article type Original research Pages: 123-138 Corresponding Author's Info Email: -	Background and Aim: The picture are a stronger tool of expression and reflection than the sentences that children try to express with words The present study was conducted with the aim of investigating the perceptions of male students in the age group of 10 to 12 years regarding physical education lessons through the pictures they draw. Methods: The statistical population in this study was the students of the second year of elementary school who studied in five schools of Sari city in Mazandaran province. The subjects of the research include 345 male students aged 10 to 12, who were selected by purposeful sampling. Document analysis technique, which is one of the qualitative research methods, was used in this research. Results: According to the findings, it was found that there are nine subjects in the painted pictures. The research data were analyzed by considering the frequency and percentage of each subject in the images and then tabulated. As a result of the research of students' physical education lessons, a small number of sports disciplines are repeated continuously. Conclusion: Finally, the visual designs of students' children are a manifestation through which researchers and teachers will be able to follow the process of understanding the concept of physical education among students. Considering the educational implications, the presented results may pave the way for considering children's drawings as a useful resource in evaluating their conceptual development.
Article history: Received: 2023-06-18 Revised: 2023-07-22 Accepted: 2023-10-01 Published online: 2023-10-03	
Keywords: Attitude, Understanding, Physical Education, Student, Image	

This work is published under CC BY-NC 4.0 licence. © 2022 The Authors.

How to Cite This Article: Razmpush, M., (2023). Examining the Attitude And Understanding of Students' Feelings Towards the Lesson of Physical Education Using Image Design *JECHE*, 4(3): 123-138.

فصلنامه سلامت و آموزش در اوان کودکی

پاییز ۱۴۰۲، دوره ۴، شماره ۳، صفحه‌های ۱۲۳-۱۳۸

بررسی نگرش و درک احساسات دانش‌آموزان نسبت به درس تربیت‌بدنی با استفاده از طراحی تصویر

مرتضی رزم‌پوش^{*}

۱. دانش‌آموخته دکترای مدیریت ورزشی، دانشکده علوم ورزشی، دانشگاه مازندران، بابلسر، ایران

اطلاعات مقاله	چکیده
نوع مقاله: علمی- پژوهشی صفحات: ۱۲۳-۱۳۸ اطلاعات نویسنده مسئول ایمیل: -	زمینه و هدف: تصویر نسبت به جملاتی که کودکان سعی می‌کنند با کلمات بیان کنند، ابزار بیان و بازتاب قوی‌تری است. پژوهش حاضر با هدف بررسی ادراکات دانش‌آموزان پسر گروه سنی ۱۰ تا ۱۲ سال نسبت به درس تربیت‌بدنی، از طریق تصاویری که نقاشی می‌کشند انجام شد. روش پژوهش: جامعه آماری در این مطالعه دانش‌آموزان دوره دوم ابتدائی که در پنج مدرسه شهر ساری از استان مازندران تحصیل می‌کردند بوده‌اند. آزمودنی‌های تحقیق شامل ۳۴۵ دانش‌آموز پسر ۱۰ تا ۱۲ ساله است که با روش نمونه‌گیری هدفمند انتخاب شده‌اند. در این پژوهش از تکنیک تحلیل اسنادی که یکی از روش‌های تحقیق کیفی است، استفاده شد. یافته‌ها: با توجه به یافته‌ها مشخص شد که نه موضوع در تصاویر نقاشی شده وجود دارد. داده‌های تحقیق با در نظر گرفتن فراوانی و درصد هر موضوع در تصاویر تجزیه و تحلیل و سپس جدول‌بندی شد. در نتیجه تحقیق درس تربیت‌بدنی دانش‌آموزان، تعداد کمی از رشته‌های ورزشی به طور مداوم تکرار شد. نتیجه‌گیری: در نهایت، طراحی‌های تصویری کودکان دانش‌آموز به عنوان جلوه‌ای است که از طریق آن محققین و معلمان قادر خواهند بود روند درک مفهوم درس تربیت‌بدنی را در بین دانش‌آموزان پیگیری کنند. با توجه به پیامدهای آموزشی نتایج ارائه شده ممکن است راه را برای در نظر گرفتن نقاشی‌های کودکان به عنوان یک منبع مفید در ارزیابی رشد مفهومی آن‌ها هموار کند.
سابقه مقاله تاریخ دریافت مقاله: ۱۴۰۲/۰۳/۲۸ تاریخ اصلاح مقاله: ۱۴۰۲/۰۴/۳۱ تاریخ پذیرش نهایی: ۱۴۰۲/۰۷/۰۹ تاریخ انتشار: ۱۴۰۲/۰۷/۱۱	
واژگان کلیدی نگرش، درک، تربیت‌بدنی، دانش‌آموز، تصویر	

انتشار این مقاله به صورت دسترسی آزاد مطابق با CC BY-NC 4.0 صورت گرفته است.
تمامی حقوق انتشار این مقاله متعلق به نویسنده است.

شیوه استناد به این مقاله

رزم پوش، مرتضی. (۱۴۰۲). بررسی نگرش و درک احساسات دانش‌آموزان نسبت به درس تربیت‌بدنی با استفاده از طراحی تصویر. فصلنامه سلامت و آموزش در اوان کودکی، ۴(۳): ۱۲۳-۱۳۸.

مقدمه

تصویر نسبت به جملاتی که کودکان سعی می کنند با کلمات بیان کنند، ابزار بیان و بازتاب قوی تری است (یاسار و آرال^۱، ۲۰۰۹). برخی از خطوط، نمادها و نشانه‌هایی که کودکان از طریق ادراک به دست می آورند، از نظر فرآیند فعالیت بسیار معنادار هستند و می توان آن‌ها را به عنوان عناصر مهمی دید که به طور مستقیم، آشکار و صرفاً دنیای آنها را منعکس می کند. به همین دلیل، کودکان می توانند احساسات، افکار و برداشت‌های خود را در مورد رویدادها، موقعیت‌ها و اشیاء با تصاویر منعکس کنند (آرتوت^۲، ۲۰۰۴).

کودکان دائماً در جستجوی معنا در دنیای اطراف خود هستند (فرنچ^۳، ۲۰۱۳) و از دانش و تجربیات قبلی خود برای گفتگو و ساختن معنا از طریق تعامل خود با افراد و مصنوعات استفاده می کنند (بروکز^۴، ۲۰۰۵). هنر نقش مهمی در این فرآیند ایفا می کند، زیرا کودکان از آن برای کشف محیط، افراد، اشیاء و پدیده‌های مختلف و روابطشان با آن‌ها استفاده می کنند. فعالیت هنری و رشد کودکان نه تنها بیانگر نیاز زیبایی شناختی آن‌ها است، بلکه ابزاری برای رشد شناختی آنهاست (کواگلیا و همکاران^۵، ۲۰۱۵). نقش شناختی هنر کودکان دو سویه است: یک سو شیوه بیان و سوی دیگر طرز تفکر است. تجربیات انسانی، دانش، دیدگاه‌ها، نگرش‌ها و غیره را می توان به طرق مختلف بیان و انتقال داد. به عبارت دیگر، ما به عنوان انسان، می توانیم از بسیاری از اشکال «زبان» استفاده کنیم، از جمله اشکال مختلف سیستم‌های نمادین و بصری یا به اصطلاح زبان غیرکلامی (آلربی^۶، ۲۰۱۵). اگرچه رویکرد تک وجهی (استفاده از زبان کلامی) برای مدت طولانی در جامعه و آموزش دارای امتیاز بیش از حد بوده است، این در دهه‌های اخیر تغییر کرده است و رویکرد چند وجهی بخشی از شیوه‌های آموزشی روزمره ما شده است (هاتل و همکاران^۷، ۲۰۱۵؛ کرس و همکاران^۸، ۲۰۰۴).

مطالعاتی که با هدف درک احساسات و افکار کودکان با نقاشی‌های آن‌ها انجام می شود توسط بسیاری از رشته‌ها از جمله روانشناسی و پزشکی استفاده می شود. زیرا کودکان می توانند احساسات، افکار و مشاهدات خود را در مورد محیط خود از طریق تصاویر بیان کنند (یاووزر^۹، ۲۰۰۹). همچنین نقاشی برای ارائه بینش‌هایی در مورد رشد کودکان پیشنهاد شده است که می تواند به طور نسبی مستقل از پس زمینه زبانی و فرهنگی کودک در نظر گرفته شود (پیس و همکاران^{۱۰}، ۲۰۲۲). از طریق نقاشی، کودکان نه تنها افکار خود را بیان می کنند و به اشتراک می گذارند، بلکه معنا می بخشند (رایت^{۱۱}، ۲۰۰۳؛ دگوارو و همکاران^{۱۲}، ۲۰۱۸) زیرا هنر به آن‌ها درگیری حسی با اشیاء و ایده‌ها را می دهد (توییگ و سوزان^{۱۳}، ۲۰۱۰). نقاشی یک فرآیند سازنده تفکر در عمل است و نقاشی‌های کودکان بیان عمده معنا هستند. بنابراین، تمرکز در درک نقاشی‌های کودکان باید به سمت شناخت اهداف کودکان و فرآیند نقاشی کودکان به عنوان هدفمند حرکت کند و از موضع روان شناختی توصیف نقاشی‌های کودکان از نظر توالی‌های رشدی، تا نقاشی‌های کودکان به عنوان بیان معنا و درک در نظر گرفت (کامرون و همکاران^{۱۴}، ۲۰۲۰).

¹ Yasar, C & Aral, N.

² Artut, K.

³ French, G.

⁴ Brooks, M.

⁵ Quaglia, R & et al.

⁶ Alerby, E.

⁷ Hartle, L & et al.

⁸ Kress, G & et al.

⁹ Yavuzer, H.

¹⁰ Pace, C. & et al.

¹¹ Wright, S.

¹² Degaru, J & et al.

¹³ Twigg, D & Susanne G.

¹⁴ Cameron, C & et al.

تصاویر کودکان با توجه به رشد کودکان دقیق‌تر، متناسب‌تر و واقعی‌تر می‌شوند. با این حال، از نظر پیشرفت نقاشی آن‌ها، ویژگی‌های برجسته و بسیار متمایزی وجود دارد که نقاشی‌های ساخته شده توسط کودکان در هر مرحله را مشخص می‌کند. لوونفلد این ویژگی‌ها را از طریق مراحل رشد خطی نقاشی‌های کودکان مورد بررسی قرار داد و اظهار داشت که به موازات فعالیت‌های فیزیکی و بدنی کودک، این ویژگی‌ها عبارت است از: ۱. دوره خط خطی (۲-۴ سال)، ۲. دوره قبل از طرحواره (۴-۷ سال)، ۳. دوره شماتیک (۷-۹ سال)، ۴. دوره واقعیت (۹-۱۲ سال)، ۵. دوره منطقی (۱۳-۱۴ سال). توسعه خطی هر دوره نشان‌دهنده ویژگی‌های گروه سنی است (آرتوت^۱، ۲۰۰۹). در دوره سنی ۱۰-۱۲ (دوره واقعیت) که گروه پژوهشی را تشکیل می‌دهد، واقعیت به طور مشهودی افزایش می‌یابد. همچنین نقش‌های مهمی در نقاشی کودکان این گروه سنی آشکار می‌شود. دانستن این دگرگونی که در نقاشی‌های کودکان رخ داد، امکان انجام تحقیقات را با استفاده از نقاشی‌های کودکان فراهم کرد. این نوع تحقیقات سابقه‌ای بیش از صد سال دارد که عمدتاً در پزشکی و روانشناسی است. در سال‌های اخیر، مشاهده می‌شود که این مطالعات که با کشیدن نقاشی توسط کودکان انجام می‌شود. پس از مطالعه‌ای به نام «تست Draw-A-Scientist, DAST» که توسط چمبرز (۱۹۸۳) انجام شد، به طور گسترده در همه زمینه‌ها مورد استفاده قرار گرفت. در این مطالعه، چمبرز (۱۹۸۳) از گروهی متشکل از ۹۱۲ دانش‌آموز ۵ تا ۷ ساله خواست که نقاشی بکشند و سعی کردند با تعیین افکارشان درباره دانشمند، تصویر استاندارد از دانشمندی که فکر می‌کردند ایجاد کنند. از سوی دیگر، فینسون و بیور (۱۹۹۵)، فهرست چک لیست ترسیم دانشمندان را بر اساس کار چمبرز (۱۹۸۳) توسعه دادند. علاوه بر این مطالعات بسیاری در زمینه‌های مختلف و در کشورهای مختلف با کشیدن نقاشی از کودکان انجام شده است (بولدو^۲، ۲۰۰۶؛ رز و همکاران^۳، ۲۰۰۶).

تحقیقات مشابهی توسط چرنی و همکاران (۲۰۰۶) گزارش کرده است که وقتی از کودکان خواسته شد خانواده و مدرسه خود را ترسیم کنند، تفاوت جنسیتی و سنی قابل توجهی در تعداد جزئیات به تصویر کشیده شده در نقاشی‌های خانوادگی وجود داشت. با این حال، یکی از عوامل قابل توجهی که می‌تواند نقش مهمی در نقاشی‌های کودکان داشته باشد، عامل فرهنگی است. مطالعات بین فرهنگی نشان داده است که در واقع تفاوت‌هایی در نحوه تصمیم‌گیری کودکان از گروه‌های فرهنگی مختلف برای ترسیم وجود دارد. اکنون واضح است که علیرغم هیجان اولیه که تفسیر نقاشی کودکان می‌تواند آزمونی عاری از فرهنگ برای توانایی‌ها و احساسات باشد، با این وجود اذعان شده است که تفاوت‌های فرهنگی می‌تواند بر نقاشی‌های کودکان تأثیر بگذارد. این به این دلیل استدلال شده است که نقاشی برای کودکان از گروه‌های قومی و فرهنگی مختلف معنای یکسانی نداشته باشد (چرنی و همکاران^۴، ۲۰۰۶).

از نقاشی‌های کودکان نیز در کلاس درس برای تقویت یادگیری دانش‌آموزان استفاده می‌شود. هیبینگ و اریکسون (۲۰۰۳) از نقاشی برای کمک به مهارت‌های خواندن و درک مطلب استفاده کردند. کودکان اگر نقاشی می‌کشیدند بهتر می‌توانستند آن چه را که می‌خواندند بفهمند (هیبینگ و اریکسون^۵، ۲۰۰۳). کلی (۱۹۹۹) از نقاشی برای تقویت قابلیت حل مسئله دانش‌آموز استفاده کرد همچنین با استفاده از نقاشی‌های توصیفی، دانش‌آموزان در علوم ابتدایی قادر به مفهوم‌سازی تغییر هستند (ادنز و پوتر^۶، ۲۰۰۳). با توجه به اینکه این یک فعالیت روزمره برای کودکان در مهدکودک‌ها و مدارس است، نقاشی به طور کلی یک روش در دسترس، فراگیر و مشارکتی برای جمع‌آوری داده‌ها در نظر گرفته می‌شود (گرین و دنون^۷، ۲۰۱۹؛ مانی^۸، ۲۰۱۶).

¹ Artut, K

² Buldu, M.

³ Rose, S & et al.

⁴ Cherney, I & et al.

⁵ Hibbing, A & Erickson, J.

⁶ Edens, K & Potter, E.

⁷ Green A & Denon M.

⁸ Manney, D.

نقاشی‌های کودکان به عنوان یک سیستم نشانه‌شناختی یا نمادین شناخته می‌شوند که معنا و اطلاعاتی درباره حالات ذهنی و عاطفی کودکان را منتقل می‌کند (آتکینسون^۱، ۲۰۰۲؛ ریلی^۲، ۲۰۰۴). مطالعه حاضر به بررسی راهبردهای می‌پردازد که کودکان برای بیان احساسات در نقاشی‌های خود استفاده می‌کنند. این مطالعه با هدف شناسایی نشانه‌های تصویری خاص یا استراتژی‌های گرافیکی که کودکان برای انتقال آن در نقاشی‌های خود به کار می‌برند، تمرکز دارد. تحقیقاتی که در مورد توانایی کودکان در کشیدن تصاویر انجام شده است، ثابت کرده است که احساسات در نقاشی کودک از طریق نشانه‌های صورت، حالت‌های زمینه‌ای منتقل می‌شود. همان‌طور که کودکان بزرگ‌تر می‌شوند، توانایی آن‌ها در انتخاب و ترکیب این استراتژی‌های تصویری و نقاشی‌ها در انتقال احساسات مورد نظر به بینندگان موفق‌تر می‌شوند.

تأیید گسترده‌ای از نقاشی‌ها به عنوان ابزاری برای جمع‌آوری اطلاعات از کودکان و ثبت عبارات و تجربیات وجود دارد. نقاط قوت استفاده از نقاشی به عنوان شکلی از تولید داده عبارتند از: سرگرم‌کننده بودن و یک فعالیت همگانی جذاب برای کودکان، یک راه سریع و کارآمد برای استخراج مقدار زیادی از اطلاعات دقیق است زیرا نیازی به آموزش یا تمرین نیست، اجازه دادن به کودکان برای انتخاب آزادانه آن چه را که می‌خواهند در آن بگنجانند و نه توسط چارچوب مرجع بزرگسالان یا محقق، به کسانی که نمی‌خواهند، نمی‌توانند یا خیلی ناراحت هستند، فرصتی برای بیان دیدگاه‌هایشان به صورت کلامی یا از طریق مهارت‌های بیانی فراهم می‌کنند، فرصتی برای کودکان برای ارائه بیشتر نشانه‌های بازیابی خود، به عنوان مثال، کشیدن یک آیتم ممکن است نشانه بازیابی سایر جنبه‌های مرتبط به آن‌ها باشد که می‌خواهند در نقاشی خود بگنجانند.

توانایی ترسیم یک موضوع مطالعه جذاب را ایجاد می‌کند، زیرا این یک کار پیچیده است که شامل مهارت‌های شناختی، حرکتی و ادراکی می‌شود، اما نتیجه‌ای ساختاریافته، نسبتاً ساده و دو بعدی ایجاد می‌کند: خطوط روی یک تکه کاغذ یا یک وسیله نقاشی. در طول چندین دهه تحقیق، نشان داده شده است که نقاشی‌های کودکان نشان‌دهنده بلوغ رشدی آن‌ها است و می‌تواند به ارزیابی چگونگی درک کودکان از محیط خود کمک کند (سایتو و همکاران^۳، ۲۰۱۴). توسعه توانایی نقاشی نمایشی که کودکان معمولاً در چند سال اول زندگی خود به دست می‌آورند، از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است: آن‌ها به جای خط خطی‌های بی‌معنی شروع به کشیدن اشیاء یا افراد می‌کنند. تحقیق در مورد توسعه توانایی ترسیم بازنمایی می‌تواند به ما کمک کند درک کنیم که چگونه کودکان تفکر انتزاعی را توسعه می‌دهند و بین یک شیء واقعی و نمایش آن در یک تصویر، که توانایی‌های اساسی در شناخت انسان هستند، ارتباط برقرار می‌کنند (پیس و همکاران^۴، ۲۰۲۲). با این حال، یک چالش اصلی در مطالعه توانایی نقاشی کودکان، تفسیر نقاشی‌های تولید شده است.

نگرش دانش‌آموز ابزار مهمی است که توجه معلمان تربیت بدنی و محققان را می‌طلبد. برای درک کامل نگرش دانش‌آموزان نسبت به تربیت بدنی، باید باورها و نگرش دانش‌آموز و احساسات را در فرآیند آموزش و یادگیری لحاظ کرد. و به آن توجه کرد. تصاویر طراحی شده دانش‌آموزان از درس تربیت بدنی این امکان را به معلم کلاس می‌دهد که با بررسی و تفسیر دقیق پی به علائق دانش‌آموزان نسبت به درس و همچنین آن چه را که برای آن‌ها در کلاس مورد پسند هست برای فعالیت دانش‌آموزان در کلاس لحاظ کند و بدین ترتیب کلاس را فعال و بهتر مدیریت کند. این دیدگاه از نگرش به معلمان اجازه می‌دهد تا محیط‌های یادگیری ایجاد کنند که به پرورش و افزایش یادگیری دانش‌آموزان کمک کند. زمانی که دانش‌آموزان در نتیجه مستقیم ایجاد یک محیط یادگیری مثبت احساس راحتی کنند و باور داشته باشند که شایستگی دارند، یادگیری بهتری رخ می‌دهد. از سوی دیگر، اگر

¹ Atkinson, D.

² Riley, H.

³ Saito, A & et al.

⁴ Pace, C & et al.

مؤلفه‌های شناختی و عاطفی نگرش تأثیر منفی در محیط یادگیری داشته باشد، نگرش‌های دانش‌آموزان ممکن است در عدم علاقه یا عدم تمایل دانش‌آموزان به شرکت در فعالیت بدنی آشکار شود.

اکثر تحقیقات مربوط به تجربیات دانش‌آموزان از برنامه‌های تربیت‌بدنی مدارس، عمدتاً بر استفاده از مصاحبه یا پرسشنامه تکیه کرده‌اند. سعی می‌شود مفهوم و ارزش استفاده از نقاشی‌ها را در زمینه تربیت بدنی در تحقیق حاضر معرفی شود. درس تربیت‌بدنی به برنامه آموزشی که به دوره‌هایی در مدرسه، اطلاق می‌شود که دانش‌آموزان در آن‌ها به منظور ارتقای سلامتی، تعامل و تمرین بدنی انجام می‌دهند. تربیت بدنی دوره استاندارد مدارس ابتدایی و متوسطه در سراسر کشور است. فعالیت‌های دوره شامل تمرینات آموزش ورزشی و طیف گسترده‌ای از بازی‌های رقابتی و ورزشی است. تحقیق در مورد نگرش دانش‌آموزان نسبت به درس تربیت بدنی نه تنها به این دلیل که نگرش عامل مهمی برای اجرای فرآیند آموزشی است، بلکه به دلیل بازخوردی که معلمان در مورد کار خود دریافت می‌کنند نیز حائز اهمیت است. نقاشی‌های دانش‌آموز پتانسیل تشویق بحث بین معلمان و دانش‌آموزان در مورد محیط آموزشی و یادگیری را دارند (باتلر و همکاران^۱، ۱۹۹۵).

در انجام این مطالعه، استفاده از نقاشی‌های دانش‌آموزان را به عنوان یک روش و ابزار ارزیابی دانش‌آموز محور در نظر می‌گیریم. رویکرد دانش‌آموز محور که توسط نقاشی‌ها اتخاذ می‌شود، می‌تواند امکان مشارکت اکثر دانش‌آموزان را فراهم کند. چنین روشی به نظر جالب توجه می‌رسد. چرا که نقاشی‌های دانش‌آموز پتانسیل تشویق بحث بین معلمان و دانش‌آموزان در مورد محیط آموزشی و یادگیری را دارند. رویکرد استفاده از نقاشی برای تحقیقات در زمینه تربیت‌بدنی مدارس استفاده نشده است. این مطالعه تلاشی برای بررسی دنبال کردن نقاشی‌ها و ارزش بالقوه انجام این کار در زمینه تربیت‌بدنی در مدرسه است. استفاده از نقاشی نشان دهنده یک نوآوری روش شناختی است که برای تقویت طراحی یک مطالعه در نظر گرفته شده است. ضمناً در این نوآوری این ایده وجود دارد که از طریق شفاهی به تنهایی، دانش‌آموزان ممکن است بیشتر به بیان آنچه می‌دانند بپردازند، اما با توجه به اهمیت فردی، دانش‌آموزان ممکن است بیشتر در مورد آنچه که معلم یا محقق فکر می‌کند مهم‌ترین است صحبت کنند. نقاشی‌ها به دانش‌آموزان اجازه می‌دهد اولویت‌های واقعی خود را در مورد کلاس و درس تربیت بدنی بیان کنند. راهبردی است که تجزیه و تحلیل ادراک دانش‌آموزان از درس را از دیدگاه یادگیری سازنده تسهیل می‌کند. نقاشی‌های کودکان آنچه را که آن‌ها مهم‌تر از همه می‌دانند و آنچه را که می‌دانند مشخص می‌کند. مجموعه‌ای از نقاشی‌ها تصدیق بصری آن‌ها را فراهم می‌آورد که به طور فعال مفهوم واقعی خود را از تجربه خود می‌سازند.

علیرغم اینکه تحقیقات زیادی در زمینه‌های مختلف در مورد نقاشی کودکان و نگرش آنها انجام شده است، با این حال، چنین مطالعاتی در زمینه تربیت بدنی و ورزش محدود هستند. به دلیل محدود بودن تعداد مطالعات در این زمینه چه در کشور ما و چه در زمینه تربیت‌بدنی، این تحقیق مورد نیاز بود. از این منظر، هدف پژوهش بررسی ادراک دانش‌آموزان پسر گروه سنی ۱۰ تا ۱۲ سال از درس تربیت‌بدنی از طریق تصاویری است که می‌کشند. با توجه به چارچوب ارائه شده، پژوهش حاضر با هدف ارتباط تصاویر کودکان (دانش‌آموز) با درک آن‌ها از مفهوم درس تربیت بدنی است. به طور خاص، این مطالعه به دنبال آن است که سطوح مختلف درک را که کودکان دانش‌آموز در مورد درس با محتوای تصویرهای آن‌ها در موضوع تربیت بدنی بیان می‌کنند، در چشم انداز قرار دهد. در نهایت، علاقه این مطالعه به توسعه رویه‌های پژوهشی مبتنی بر بررسی تولیدات تصویری کودکان دانش‌آموز به عنوان جلوه‌ای است که از طریق آن محققین و معلمان قادر خواهند بود روند درک مفهوم درس تربیت‌بدنی را در بین دانش‌آموزان پیگیری کنند. با توجه به پیامدهای آموزشی مطالعه حاضر، نتایج ارائه شده ممکن است راه را برای در نظر گرفتن نقاشی‌های کودکان به عنوان یک منبع مفید در ارزیابی رشد مفهومی آن‌ها هموار کند.

^۱ Butler, S & et al.

روش پژوهش

در این پژوهش، از تکنیک تحلیل اسناد، یکی از روش‌های تحقیق کیفی استفاده شد. بررسی اسناد، تجزیه و تحلیل مطالب نوشتاری و بصری حاوی اطلاعاتی در مورد پدیده یا پدیده‌هایی را پوشش می‌دهد که هدف آن بررسی موضوعی خاص است و منابع مهم اطلاعاتی هستند که اغلب در تحقیقات کیفی استفاده می‌شوند (سیلورمن^۱، ۲۰۰۱؛ گرسول^۲، ۲۰۰۳). تصاویر به دست آمده در پژوهش با تکنیک تحلیل محتوا مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. به این منظور تمامی تصاویر بررسی شده و تصاویر با محتوای نامناسب حذف شده‌اند.

هماهنگی بین فراوانی تصویر با ضریب کاپا کوهن بررسی شد و ضریب کاپا ۰/۸۹ به دست آمد. به گفته کخ (۱۹۷۷)، عدد کاپا کوهن بین (۰/۸۱-۱/۰۰) نشان دهنده تناسب کامل است. در حالی که برخی از نقاشی‌ها شامل تصاویر مربوط به یک موضوع واحد هستند، بسیاری از نقاشی‌ها دارای تصاویر مربوط به بیش از یک موضوع هستند. تجزیه و تحلیل‌ها با گرفتن فراوانی داده‌های مربوط به هر موضوع در تصویر انجام شد. فراوانی و درصد تصاویر مربوط به مضامین استخراج و جدول بندی شد.

جامعه آماری مورد نظر شامل دانش آموزان پسر در گروه سنی ۱۰ تا ۱۲ سال است که در پنج مدرسه شهر ساری و در استان مازندران و در پایه تحصیلی دوره دوم ابتدائی شامل دانش آموزان کلاس چهارم، پنجم و ششم مشغول به تحصیل بودند انجام شد. این دانش آموزان در سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۱ مشغول به تحصیل بوده‌اند. و با روش نمونه‌گیری هدفمند تعداد ۳۴۵ نفر انتخاب شده‌اند. مجوزهای لازم برای تحقیق از مدیریت مدارسها اخذ شد. در جمع‌آوری داده‌ها از معلمین تربیت بدنی کمک گرفته شد. براین اساس به دانش آموزان پایه‌های تحصیلی چهارم تا ششم کاغذ تصویری در سایز A4 داده شد و به آن‌ها گفته شد که درس تربیت بدنی را بشکشد و توضیح دیگری داده نشد. همین عبارت هر بار برای سؤالات دانش آموزان تکرار می‌شد و از دانش آموزان خواسته می‌شد که برداشت ذهنی و ادراکی خود از درس تربیت بدنی را روی کاغذ منعکس کنند.

یکی از راه‌هایی که محققان در بسیاری از زمینه‌های آموزشی (مانند خواندن و علم) بازنمایی دانش آموزان از تجربیات خود را بررسی کرده‌اند، استفاده از نقاشی است. به خوبی گزارش شده است که کودکان آنچه را که می‌دانند ترسیم می‌کنند و تمایل دارند بر آن چه که برایشان مهم است تمرکز کنند. گودوین و واتکینسون (۲۰۰۰) پیشنهاد می‌کنند که کار با کودکان در یک محیط تحقیقاتی چالش‌هایی را برای جمع‌آوری داده‌ها ایجاد می‌کند و این نقاشی‌ها ممکن است به دانش آموزان کمک کند احساس راحتی کنند و آن‌ها را تشویق کند تا در موقعیتی که پاسخ درست یا غلط وجود ندارد، خود را ابراز کنند. تا به امروز، مطالعات کمی در تربیت بدنی از نقاشی‌های کودکان برای ارائه شکلی جایگزین از بازخورد برای گزارش تجربیات دانش آموزان استفاده کرده‌اند. دلیل اصلی استفاده محققان از روش جمع‌آوری داده‌ها با کشیدن نقاشی از دانش آموزان این است که نقاشی یکی از مؤثرترین روش‌ها در آشکار کردن دنیای درونی کودک به شیوه‌ای ساده، واضح و قابل فهم است (یاووزر^۳، ۲۰۰۹). در نتیجه تحقیق، نقاشی دانش آموزان جمع‌آوری شد و مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند. در تحلیل‌های صورت گرفته به طور جداگانه، ۵۹ تصویر متعلق به مضامین، با مشاهده ۳۴۵ تصویر، «بله» و «نه» علامت گذاری شدند و فراوانی آن‌ها استخراج شد.

یافته‌ها

نتایج با پرداختن به داده‌های مرتبط با تجزیه و تحلیل محتوای نقاشی‌های دانش آموزان ارائه می‌شود. با توجه به یافته‌های به دست آمده از تحقیق مشخص شد که در تصاویر دانش آموزان پسر رده سنی ۱۰ تا ۱۲ سال نه موضوع وجود دارد. یافته‌های مربوط به این مضامین در زیر با جدول بندی آن‌ها به عنوان مقادیر فراوانی و درصد ارائه شده است. داده‌های ارائه شده در این مطالعه نشان می‌دهد

¹ Silverman, D.

² Creswell, J.

³ Yavuzer, H.

که دانش‌آموزان وقتی لازم است آنچه را که در مورد درس تربیت‌بدنی می‌دانند بیان کنند، طیف گسترده‌ای از عناصر تصویری را به کار می‌گیرند.

جدول ۱. فعالیت‌های ورزشی در تصاویر

نوع فعالیت	فراوانی	درصد
فوتبال	۱۶۲	۲۶٪/۲۸
والیبال	۱۳۲	۲۱٪/۴۱
بسکتبال	۹۵	۱۵٪/۴۱
بدمینتون	۶۲	۱۰٪/۰۶
فعالیت بدنی	۶۲	۸٪/۶۸
طناب بازی	۴۱	۶٪/۷۳
ژیمناستیک	۱۵	۲٪/۵۱
تنیس	۸	۱٪/۳۸
ورزشکار	۸	۱٪/۳۰
تمرین چیدمان	۶	۱٪/۰۵
پینگ پنگ	۶	۰٪/۹۷
سایر	۲۶	۴٪/۲۲
جمع	۶۱۴	

بر اساس جدول ۱، اکثر دانش‌آموزان (۷۳٪/۱۵) رشته ورزشی فوتبال، والیبال، بسکتبال و بدمینتون را در تصاویر خود ترسیم کردند. علاوه بر این، تصاویری از دانش‌آموزان در حال فعالیت بدنی (۸٪/۶۸) در برخی تصاویر، البته تعداد کمی از آن‌ها وجود دارد.

جدول ۲. تکنیک‌های ورزشی در تصاویر

مهارت‌های ورزش	فراوانی	درصد
پاس	۱۴۰	۵۰٪/۳۶
شوت	۷۱	۲۵٪/۵۴
دریبل	۵۶	۲۰٪/۱۴
سایر	۱۱	۳٪/۹۶
جمع	۲۱۴	

مطابق با رشته‌های ورزشی در تصاویر، مشاهده شد که اکثر دانش‌آموزان (۹۶٪/۰۴) مهارت‌های پاس، شوت و دریبل را ترسیم کردند که می‌توان آن‌ها را به عنوان تکنیک‌های ورزشی پایه ورزش‌های گروهی تعریف کرد.

جدول ۳. لباس در تصاویر

لباس‌ها	فراوانی	درصد
لباس ورزشی	۱۵۴	۴۴٪/۷۲
لباس معمولی	۷۲	۲۱٪/۱۳
لباس فرم مدرسه	۲۹	۸٪/۳۹
لباس مشخص نیست	۹۰	۲۵٪/۷۶
جمع	۳۴۵	

در جدول ۳ مشاهده شد که اکثریت دانش آموزان (۴۴/۷۲ درصد) در کلاس های تربیت بدنی، دانش آموزان را با لباس ورزشی ترسیم کرده اند. اما در بخش قابل توجهی از تصاویر، چهره های دانش آموزی با لباس فرم کشیده شده است (۲۱/۱۳ درصد) که این یافته قابل توجه است.

جدول ۴. تجهیزات ورزشی در تصاویر

تجهیزات	فراوانی	درصد
توپ	۱۴۹	۳۸٪/۸۳
دروازه	۱۶۵	۴۲٪/۸۶
زمین	۱۷	۴٪/۵۵
خط بازی	۳۹	۱۰٪/۵۲
سایر	۱۲	۳٪/۲۵
جمع	۳۸۲	
توپ	۱۲۷	۶۲٪/۶۵
سبد	۷۲	۳۵٪/۶۳
سایر	۴	۱٪/۷۲
جمع	۲۰۳	
توپ	۹۳	۷۰٪/۱۹
تیرک	۲۱	۱۶٪/۲۳
زمین	۱۶	۱۲٪/۴۵
سایر	۲	۱٪/۱۳
جمع	۱۳۲	
توپ	۶۴	۴۵٪/۵۵
راکت	۶۳	۴۵٪/۲۰
زمین	۱۱	۸٪/۱۹
سایر	۱	۱٪/۰۷
جمع	۱۳۹	
مواد مختلف	۴۱	۱۰۰٪/۰۰
طناب بازی	۴۲	۱۰۰٪/۰۰

در جدول ۴ مشاهده می شود که مطابق با یافته های فوق، تجهیزات فوتبال، بسکتبال، والیبال و بدمینتون به عنوان وسایل ورزشی در تصاویر دانش آموزان ترسیم شده است.

جدول ۵. کل شکل انسان در تصاویر

جنسیت	فراوانی	درصد
مرد	۱۵۶۵	۷۱٪/۹۴
زن	۶۱۰	۲۸٪/۰۶
جمع	۲۱۷۵	

در جدول ۵ مشاهده می شود که اکثر نقاشی های دانش آموزان (۷۱/۹۴ درصد) مرد هستند.

جدول ۶. منطقه درس در تصاویر

حوزه درس	فراوانی	درصد
فضای باز	۳۲۱	۹۲٪/۹۱
فضای بسته	۲۴	۷٪/۰۹
جمع	۳۴۵	

در جدول ۶ اکثریت دانش‌آموزان (۹۲/۹۱٪) فعالیت‌های دوره را در فضای باز ترسیم کرده‌اند. این یافته با این واقعیت سازگار است که دروس تربیت بدنی معمولاً در فضای باز حیاط مدرسه تدریس می‌شود.

جدول ۷. حالات عاطفی در تصاویر

حالات	فراوانی	درصد
خندان	۳۰۲	۹۰٪/۲۸
شاد	۱۷	۴٪/۹۳
غمگین	۶	۱٪/۷۹
ناراحت	۵	٪۱/۶۴
سایر موارد	۴	٪۱/۳۵
جمع	۳۳۴	

همان‌طور که در جدول بالا مشاهده می‌شود مشخص شده است که فیگورهای انسانی در تصاویر با چهره‌ای خندان ترسیم شده‌اند و از این نظر احساس شادی (۹۰/۲۸ درصد) یکی از ویژگی‌های کلی تصاویر است.

جدول ۸. طبیعت و ابزارهای محیطی در تصاویر

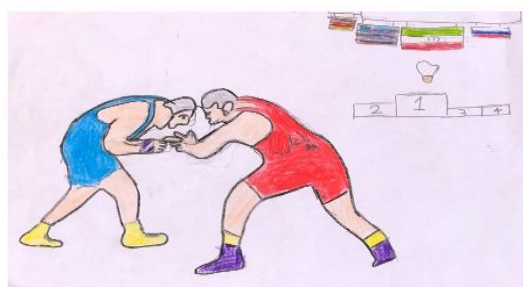
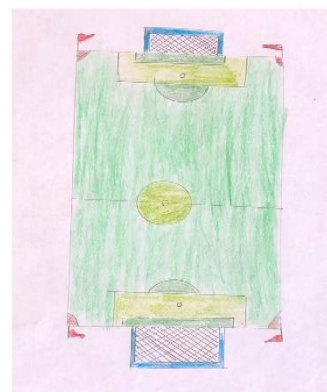
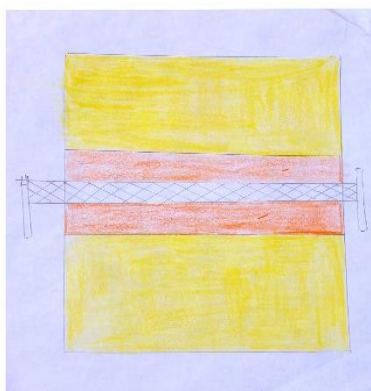
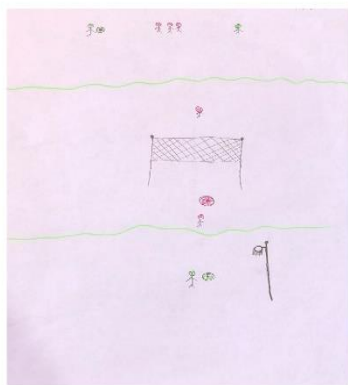
محیط	فراوانی	درصد
آفتاب	۸۵	۳۱٪/۷۳
ابر	۸۳	۳۰٪/۹۸
درخت	۲۵	۹٪/۲۸
ساختمان مدرسه	۱۹	٪۷/۰۵
پرنده	۱۴	٪۵/۱۹
کوه	۸	۲٪/۹۷
چمن	۶	۲٪/۲۳
آسمان	۴	۱٪/۴۸
دریا	۳	۱٪/۱۱
سایر	۲۲	۷٪/۹۸
جمع	۲۶۹	

در جدول ۸ اکثر دانش‌آموزان تصاویری از خورشید و ابر (۶۲/۷۱٪) ترسیم کردند که فضای باز را تداعی می‌کند.

جدول ۹. تصاویر معلم

درصد	فراوانی	معلم تربیت بدنی در تصویر
۱۲٪/۳۰	۴۲	بودن معلم
۸۷٪/۷۰	۳۰۳	نبودن معلم
	۳۴۵	جمع

طبق جدول ۹ اکثریت دانش آموزان (۸۷/۷۰٪) معلم تربیت بدنی را در تصاویر خود ترسیم نکرده‌اند.

بحث و نتیجه‌گیری

در این مطالعه، نمونه‌ای از نقاشی‌ها را به عنوان روشی قابل توجه برای استنباط چگونگی نگرش و درک دانش‌آموزان از تجربیات و احساسات خود در مورد درس تربیت‌بدنی ارائه می‌دهد. ایده‌های تازه و احساسات دانش‌آموزان اغلب منابع الهام‌ناپذیری برای طراحی کلاس و مدرسه هستند. نقاشی این پتانسیل را دارد که صدای دانش‌آموز را گسترش دهد تا به طور معناداری در تحقیقات با هدف بهبود کلاس کمک کند و بینش‌هایی را در مورد دیدگاه‌های خاص کودکان از کلاس ارائه دهد. با این حال، هنگام استفاده از طراحی و نقاشی به عنوان منبع اصلی داده، توجه به ایجاد محیطی مناسب با داده‌های مورد نیاز ضروری است. وقتی کار مقدماتی به خوبی انجام شود و تمام ویژگی‌های فعالیت پژوهشی در نظر گرفته شود، داده‌های به دست آمده می‌توانند بسیار مفید، هیجان‌انگیز و منبعی از دیدگاه‌های پنهان در مورد موضوعاتی باشند که مستقیماً کودکان و آموزش را درگیر می‌کنند.

نقاشی برای کودکان فرآیندی است که تجربیات مختلف را به منظور ایجاد چیزی منحصر به فرد و کاملاً جدید گرد هم می‌آورد. و مستلزم آن است که کودک رنگ‌ها، اشکال و خطوط را با ترکیب بسیاری از مؤلفه‌ها مانند محتوا، سبک، فرم و ترکیب‌بندی انتخاب و ترتیب دهد تا بتواند یک فکر، احساس، رویداد یا مشاهده را منتقل کند (رز^۱ و همکاران، ۲۰۰۶). مطالعاتی که با هدف درک احساسات و افکار کودکان با نقاشی‌های آن‌ها انجام می‌شود توسط بسیاری از رشته‌ها مورد استفاده قرار می‌گیرد که ما این شیوه را برای درس تربیت‌بدنی دانش‌آموزان در نظر گرفتیم. در این مطالعه ما استدلال می‌کنیم که تحقیق در مورد نقاشی‌های دانش‌آموزان باید زمینه‌ای را در نظر بگیرد که در آن نقاشی رخ می‌دهد و بررسی نگرش‌ها و عملکردهای معلمان و خود دانش‌آموزان که تجربه نقاشی و نقاشی‌هایی را که آنها تولید می‌کنند را شکل می‌دهد، بسیار مهم است. امید است که با گزارش این یافته‌ها، بتوان درک بیشتری از زمینه‌ای که دانش‌آموزان در آن نقاشی‌های خود را تولید می‌کنند، به دست آورد و زمینه‌های جدیدی برای بحث باز شود. همچنین از طریق در نظر گرفتن نگرش و درک معلمان نسبت به اهداف طراحی تصویر می‌توان به میزان و ماهیت حمایت ارائه‌شده در کلاس از تلاش‌های دانش‌آموزان در زمینه نقاشی دست یافت. داده‌های ارائه‌شده در این مطالعه نشان می‌دهد که کودکان وقتی لازم است آن چه را که در مورد درس تربیت‌بدنی می‌دانند بیان کنند، طیف گسترده‌ای از عناصر تصویری را به کار می‌گیرند. این نقاشی‌ها مواردی را نشان می‌دهند که ارتباط نزدیکی با درس تربیت‌بدنی دارند.

این بخش مشاهدات انجام شده در رابطه با بازنمایی دانش‌آموزان پسر سال چهارم تا ششم از درس تربیت‌بدنی را از طریق نقاشی گزارش می‌کند. برای تعیین آنچه که دانش‌آموزان در کلاس خود به عنوان مهم‌ترین چیزهایی را که درک می‌کنند. بیشترین کمترین مضامین نقاشی‌ها گزارش شده است. بحث در مورد مضامین پرتکرار و اختلافات آشکار بین برجستگی مضامین بین نقاشی‌ها، تلاش خواهد کرد تا دلایل احتمالی چنین الگوهای مشاهداتی را برجسته کند. نقاشی‌هایی که دانش‌آموزان به تصویر کشیده‌اند شکل دیگری از بازخورد به مدرسه بود که تجربیات دانش‌آموزان از زنگ تربیت‌بدنی را گزارش می‌کرد. درک نقاشی‌های تحلیلی کودکان به ویژه برای معلمانی که در سال‌های ابتدایی با کودکان سروکار دارند می‌تواند مهم باشد.

نتایج مطالعه ما با سایر تحقیقات مربوط به پتانسیل اکتشافی ترسیم به عنوان مکمل زبان کلامی مطابقت دارد. می‌توان گفت که مطالعه ما با رویکرد بوم‌بی، پینتو و کانونی (۲۰۰۷) برای استفاده از نقاشی‌ها به عنوان ابزار ارتباطی سازگار است. درک نقاشی‌های کودکان باید به سمتی پیش برود که نقاشی‌ها را نه به عنوان بازنمایی، بلکه شناخت مقاصد کودکان و فرآیند نقاشی کودکان به عنوان هدفمند ببیند چرا که نقاشی، به عنوان یک فرآیند سازنده تفکر در عمل است. بنابراین، تحقیقات ما در راستای سایر مطالعات اخیر است که از موضع روان‌شناختی توصیف نقاشی‌های کودکان از نظر توالی رشد به در نظر گرفتن نقاشی‌های کودکان به عنوان بیان معنا و درک حرکت کرده‌اند. معلمان باید به کودکان اجازه دهند تا ایده‌های خود را از طریق نقاشی بیان کنند زیرا

¹ Rose, S. E

این یکی از راه‌های اساسی بیان است. با این حال، باید توجه داشت که نقاشی به خودی خود همیشه تمام اطلاعات مورد نیاز برای درک نیت کودک را ارائه نمی‌دهد.

هیچ استاندارد واحدی برای تجزیه و تحلیل نقاشی‌های کودکان و هیچ تفسیر کاملاً درست یا نادرستی از آن‌ها وجود ندارد. با این حال، یکی از مهم‌ترین جنبه‌های تفسیر نقاشی‌های تحلیلی، به دست آوردن درک درستی از محتوای مورد نظر است که کودک در آن‌ها بیان می‌کند. درک مقاصد کودکان در نقاشی‌های تحلیلی که صرفاً بر اساس ویژگی‌های بصری نقاشی است، اغلب دشوار است، زیرا برخی از ویژگی‌های نقاشی ممکن است نادیده گرفته شود و مورد غفلت قرار گیرد، برخی دیگر ممکن است بر اساس تأکید بصری آن‌ها، مانند اندازه، بیش از حد تخمین زده شوند، و برخی دیگر ممکن است بر اساس کلیشه‌ها و پیش‌بینی‌های ما که از تجربیات گذشته به دست آمده‌اند، سوء تعبیر شوند. در چنین حالتی، درک زمینه و مقاصد پشت نقاشی، که تنها از طریق گفتگوی دقیق با خود کودک به دست می‌آید، ما را از نادیده گرفتن، بیش از حد برآورد کردن و تفسیر نادرست ویژگی‌های بصری نقاشی تحلیلی باز می‌دارد. بنابراین، تحقیق ما با هدف روشن کردن اهمیت گفتگو در درک نیت کودکان بیان شده در نقاشی‌های تحلیلی انجام شد.

برای یک معلم می‌تواند بسیار جالب باشد که درک کند بچه‌ها چه نوع تجربه و احساسی از فضای کلاس آموزشی دارند. از این نظر نقاشی ابزاری است برای دسترسی بیشتر به دیدگاه کودکان در مورد محیط آموزشی برای معلمان.

با توجه به یافته‌های تحقیق مشخص شد که رشته‌های ورزشی ترسیم شده بیشتر شبیه به رشته‌های ورزشی پرتعداد (فوتبال، والیبال، بسکتبال و ...) در کشور می‌باشد (جدول ۱). تأثیر فرهنگ ورزش عامه، و به ویژه آگاهی دانش‌آموزان از ورزش‌های رسانه‌ای مانند فوتبال، در تعداد نقاشی‌ها، مشهود بود. براساس این یافته، تکنیک‌هایی مانند پاس، شوت و دریبل (جدول ۲) متعلق به رشته‌های مذکور در موضوع تکنیک ورزشی ترسیم شد. در موضوع فرعی تجهیزات ورزشی مشاهده شد که ابزار و وسایل متعلق به این رشته‌های ورزشی ترسیم شده است (جدول ۴). این وضعیت را می‌توان ناشی از دو دلیل مهم دانست. اولین مورد، آموزش این دوره عمدتاً از طریق رشته‌های فوق‌الذکر در برنامه درسی تربیت‌بدنی مدارس است که در کشور اجرا می‌شود. و همچنین به طور گسترده توسط معلمان تربیت‌بدنی اجرا می‌شود. لذا فعالیت‌های درس تربیت‌بدنی در قالب آموزش رشته‌های ورزشی و فنون اساسی ورزشی این رشته‌ها که عمدتاً در جدول ۱ آمده است انجام می‌شود. نتایج حاضر با نتایج تحقیق تمل (۲۰۱۶) با عنوان نقاشی درس تربیت بدنی سازگار است.

نقاشی به خودی خود یک ابزار ارتباطی است، اما زمانی که برای کمک به کودکان در برقراری ارتباط کلامی استفاده شود، برای محقق مفیدتر است. دی لئو (۱۹۸۳) گزارش می‌دهد که یک محرک خنثی تمایل به ایجاد یک پاسخ عمدتاً شناختی دارد. کودکان تمایل دارند آنچه را که در مورد محرک می‌دانند را در نقاشی‌های خود به تصویر بکشند. محرکی که برای کودک معنای شخصی دارد، تمایل دارد احساسات را تحریک کند و بنابراین احتمالاً محتوای عاطفی بیشتری در نقاشی‌های او آشکار می‌شود. آلدِر (۱۹۸۲) پیشنهاد می‌کند که آن چه کودکان در واقع ترسیم می‌کنند، بر اساس ارزش‌ها و ترجیحات آن‌ها تعیین می‌شود. کودکان تمایل دارند در موقعیت‌های خاص، جنبه‌هایی را که برایشان مهم است، در دست بگیرند. دنیس (۱۹۶۶) و ولز (۱۹۹۰) بیان می‌کنند که محیط کودک در نقاشی‌های آنها مشهود است و آن‌ها احتمالاً آن چه را تجربه کرده‌اند یا آن چه را که می‌دانند ترسیم می‌کنند. بنابراین، استفاده از نقاشی‌های دانش‌آموزان در درس تربیت‌بدنی ممکن است پاسخ‌هایی را از دانش‌آموز برانگیزد که نه تنها بر آن چه می‌دانند، بلکه بر آن چه که به آن می‌خواهند نیز تمرکز کنند و به عنوان شرکت‌کنندگان در درس تربیت بدنی برایشان مهم‌تر است.

مطالعه حاکی از تناسب کلی روش، علاوه بر امکان سنجی آن، برخی از جنبه‌های مهم را نیز آشکار می‌سازد. باید اشاره کرد که این روش آسان است زیرا زمان کمی برای اجرای آن نیاز است. همچنین می‌شود اشاره کرد که این رویکردی چندوجهی است،

زیرا جنبه‌های مختلف بازنمایی دانش‌آموزان از فضای ورزشی را تجزیه و تحلیل می‌کند و به ما امکان می‌دهد دید پیچیده‌ای از تجربه کودکان از محیط تربیت‌بدنی در مدارس خود را درک کنیم. در مورد کاربرد احتمالی نقاشی به عنوان یک ابزار روش‌شناختی، باید ملاحظات را در رابطه با این واقعیت که تلاش برای توسعه چنین ابزاری هم در زمینه تحقیق و هم در زمینه عمل مفید و مهم است، مورد توجه قرار داد.

تانهیل و لاند (۲۰۱۰) بیان می‌کنند که اغلب در درس‌های تربیت‌بدنی از یک روش تدریس استفاده می‌شود، حتی در صورت تغییر سال تحصیلی، همان محتوا ادامه می‌یابد، تاکید کمی بر آموزش مهارت‌های جدید ورزشی است و دانش‌آموزان به طور کلی نمی‌توانند مهارت‌های کسب شده خود را با موقعیت‌های جدید تطبیق دهند. هاردمن (۲۰۰۸) مجدداً دریافت که کلاس تربیت‌بدنی با موانع زیادی و همچنین زمان ناکافی کلاس و برنامه‌های آموزشی نامناسب در بسیاری از کشورها دست و پنجه نرم می‌کند. هنگامی که داده‌های چهار جدول اول در یافته‌های تحقیق ارزیابی می‌شود. می‌توان گفت کلاس‌های تربیت‌بدنی در کشور ایران مشکلاتی مشابه مشکلاتی که در سایر کشورها وجود دارد.

تمل و گولو (۲۰۱۴) در تحقیقات خود مشخص کردند که اکثراً چهره‌های مرد در کلاس تربیت‌بدنی ترسیم می‌شوند. علاوه بر این، نقاشی‌های پیراهن در موضوع لباس نیز قابل توجه است (جدول ۳). در نقاشی‌هایی که شامل طرح‌های پیراهن می‌شود، پیکره‌های انسانی به صورت یکنواخت و رقابتی کشیده شده‌اند. در این نوع تصاویر عمدتاً رشته‌های فوتبال و بسکتبال به تصویر کشیده شده است. شاید این امر به این دلیل باشد که رشته ورزشی که در جامعه به عنوان یک ورزش مردانه تلقی می‌شود، به ویژه فوتبال، با بیشترین میزان ترسیم شده است (جدول ۱).

یکی دیگر از یافته‌های مهمی که در پژوهش برجسته می‌شود این است که درس تربیت‌بدنی با تداعی آن با عناصر طبیعی محیطی مانند خورشید، ابر، پرند، درخت، پروانه (جدول ۸) و فضای باز (جدول ۶) ترسیم می‌شود. در هیچ یک از تصاویر بررسی شده در این مطالعه، هیچ تصویری که شامل عناصر زمستانی و پاییزی مانند باران و برف، ریزش برگ باشد، یافت نشد. از این منظر می‌توان تصور کرد که دانش‌آموزان این گروه سنی عناصر حرکتی و محیط طبیعی را به عنوان عناصر تداعی‌کننده ماه‌های تابستان و بهار که مکمل یکدیگر هستند، می‌پذیرند.

مشاهده شده است که حالات عاطفی تقریباً تمام چهره‌های دانش‌آموز در نقاشی‌های دانش‌آموز شادی است (جدول ۷). این واقعیت که دانش‌آموزان در بسیاری از مطالعات نگرش مثبتی نسبت به درس تربیت‌بدنی دارند، این یافته را تأیید می‌کند.

اگرچه موضوع اصلی مطالعه درس تربیت‌بدنی است، اما فراوانی چهره‌های معلم تربیت‌بدنی در تصاویر نیز مورد بررسی قرار گرفت. مشاهده شد که معلم تربیت‌بدنی در اکثر تصاویر مورد بررسی قرار نگرفته است (جدول ۹) و در تصاویری که معلمان تربیت‌بدنی بوده‌اند، شکل معلم با جزئیات ترسیم نشده است. این وضعیت قابل توجه است و در نتیجه می‌توان گفت که معلم تربیت‌بدنی در نقاشی‌های دانش‌آموز جایی ندارد. اما در تحقیق انجام شده توسط آیکاش (۲۰۱۲) با تجزیه و تحلیل تصاویر دانش‌آموزان مشخص شد که معلمان کلاس در حالی که با گچ در دست مشغول تدریس هستند در کنار تخته سیاه به تصویر کشیده شده‌اند. منشأ این وضعیت ممکن است این باشد که معلم کلاس، شخصیتی در فضای فیزیکی محدودی است که با ساعات کلاسی بالا همیشه جلوی دانش‌آموز است. از سوی دیگر معلم تربیت‌بدنی در محیط‌های مختلف فیزیکی با محرک‌های فراوان و با ساعات کلاسی کمتر تدریس می‌کند. به همین دلایل، اگرچه تصور می‌شود که نمی‌توان تعریف روشنی از شخصیت معلم تربیت‌بدنی در ذهن دانش‌آموزان شکل داد، اما می‌توان گفت که نیاز به تحقیق دقیق در مورد منشأ واقعی مشکل است.

به نظر می‌رسد که این نقاشی‌ها در درجه اول مکمل سایر داده‌هایی هستند که تجربیات مثبت دانش‌آموزان را با تربیت‌بدنی در مدرسه گزارش می‌کنند. نقاشی‌های طراحی شده توسط دانش‌آموزان به آن‌ها این امکان را می‌دهد تا مشاهدات و تجربیات خود را از تربیت‌بدنی بدون هدایت دستور کار معلم بیان کنند.

این مطالعه شکافی را در ادبیات تربیت‌بدنی در مدارس پر می‌کند زیرا یکی از اولین پژوهش‌هایی است که این مدل برنامه درسی را در مقطع ابتدایی بررسی کرد. علاوه بر این، مطالعه‌ای است که به بررسی ادراکات دانش‌آموزان از مولفه‌ها و مراحل مختلف در درس تربیت‌بدنی پرداخت. از طریق یک سری نقاشی، تصویری قوی از افکار و احساسات دانش‌آموزان نسبت به درس آشکار شد. استفاده از نقاشی‌ها به عنوان یک ابزار ارزیابی در این مطالعه از چندین جهت موفق بود. به دلیل ماهیت گاهی دشوار جمع‌آوری داده‌های معتبر از کودکان دبستانی، نقاشی‌ها وسیله‌ای را در اختیار دانش‌آموزان قرار می‌دهد که به آن‌ها اجازه می‌دهد احساس راحتی کنند. طراحی درس به دانش‌آموزان این امکان را می‌دهد که آزادانه بدون نگرانی در مورد پاسخ‌های درست یا غلط نقاشی بکشند. استفاده از نقاشی‌ها وسیله‌ای قوی برای ارتباط و درک متقابل بین دانش‌آموزان و معلم ایجاد می‌کند. نقاشی‌های دانش‌آموز پتانسیلی برای تحریک بحث بین معلم و دانش‌آموز در مورد یادگیری وجود دارد. به طور کلی، یافته‌های این مطالعه با پیشنهاد این که درس تربیت‌بدنی می‌تواند با موفقیت در محیط‌های ابتدایی اجرا شود، به بدنه تحقیقات آموزش ورزش اضافه می‌کند.

نتایج فوق به نقاشی‌های دانش‌آموزان گروه تحقیق در مورد درس تربیت‌بدنی و تحلیل‌های محقق در مورد این نقاشی‌ها محدود می‌شود. از این منظر، در نتیجه درس تربیت‌بدنی دانش‌آموزان محیطی طبیعی است که در آن رشته‌های ورزشی معدود و یکسانی مدام تکرار می‌شود. به طور کلی، یافته‌های این مطالعه با پیشنهاد این که کلاس تربیت‌بدنی می‌تواند با موفقیت در محیط‌های ابتدایی اجرا شود، به بدنه تحقیقات آموزش تربیت‌بدنی اضافه می‌کند.

محدودیت‌ها و پیشنهادات

می‌توان پیشنهاد کرد که مطالعات مشابهی که برای جمع‌آوری داده‌های پژوهش از طریق ترسیم تصاویر برنامه‌ریزی شده‌اند، باید با استفاده از تکنیک‌های مختلف جمع‌آوری داده‌ها مانند نظارت بر شرکت‌کننده، مصاحبه و ترکیبی مورد حمایت قرار گیرند. توصیه می‌شود معلمان تربیت‌بدنی برای دستیابی به دستاوردهای برنامه درسی دوره، فعالیت‌های جدید و خلاقانه‌ای را سازماندهی کنند که محتوای درسی را غنی کند. مدیریت مدارس باید برای بهبود تجهیزات، مواد و شرایط فیزیکی و سایر موارد مرتبط تلاش کنند. و ذینفعان باید در اهمیت درس تربیت‌بدنی برای دانش‌آموز مشارکت مناسبی داشته باشند.

پیروی از اصول اخلاق پژوهش: در پژوهش حاضر تمامی موارد و ملاحظات اخلاقی رعایت شده است.

حامی مالی: منابع مالی این مطالعه از منابع شخصی تامین شده است.

نقش هر یک از نویسندگان: تمامی مراحل به عهده نویسنده بوده است.

تضاد منافع: این مطالعه برای نویسنده هیچگونه تضاد منافع نداشته است و نتایج به صورت شفاف بیان شده است.

تشکر و قدردانی: از تمامی مدیران و معلمان تربیت‌بدنی که در این مطالعه با بنده همکاری داشته‌اند کمال تشکر را دارم.

References

- Alerby, Eva. (2015). "A Picture Tells More Than a Thousand Words' Drawings Used as Research Method." In *Children's Images of Identity: Drawing the Self and the Other*, edited by N. F. Johnson, Jill Brown, and Nicola F. Johnson, 15-25. Rotterdam: Sense Publishers.
- Artut, K. (2004). An investigation on the linear development levels of children in preschool painting education. Çukurova University, *Journal of Social Sciences Institute*, 13(1): 223-234.
- Atkinson, D. (2002). *Art in education: Identity and Practice*. New York, NY: Kluwer Academic Publishers.
- Brooks, M. (2005). "Drawing as a Unique Mental Development Tool for Young Children: Interpersonal and Intrapersonal Dialogues." *Contemporary Issues in Early Childhood* 6 (1): 80-91. doi:10.2304%2Fciec.2005.6.1.11.

- Buldu, M. (2006). Young children's perceptions of scientists: A preliminary study. *Educational Research*, 48(1), 121-132.
- Butler, S., Gross, J., Hayne, H. (1995) 'The Effect of Drawing on Memory Performance in Young Children', *Developmental Psychology* 31(4): 597-608.
- Cameron, Catherine Ann, Giuliana Pinto, Claudia Stella, and Anne Kathryn Hunt. (2020). "A Day in the Life of Young Children Drawing at Home and at School." *International Journal of Early Years Education* 28 (1): 97-113. doi:10.1080/09669760.2019.1605887.
- Cherney, I. D., Siewert, C. S., Dickey, T. M., & Flichtbeil, J. D. (2006). Children's drawings: A mirror to their minds. *Educational Psychology*, 26, 127-142. doi:10.1080/01443410500344167.
- Creswell, J. W. (2003). Qualitative, quantitative, and mixed method approaches (2. bs.). *Lincoln: Sage Publications*.
- Degar, J., Cathy N. (2018). "Signs, Symbols and Schemas: Understanding Meaning in a Child's Drawings." *International Journal of Early Years Education* 26 (1): 4-23. doi:10.1080/09669760.2017.1369398.
- Edens, K.M., & Potter, E. (2003). Using descriptive drawings as a conceptual change strategy in elementary science. *School Science and Mathematics*, 103, 135-145.
- French, G. (2013). The Place of the Arts in Early Childhood Learning and Development. Commissioned paper from the Arts Council, Ireland. *Dublin Institute of Technology*. doi:10.21427/D7ZF58.
- Green, A., Denon, M. (2019) Mask-making and drawing as method: Arts-based approaches to data collection with war-affected children. *International Journal of Qualitative Methods* 18: 1-13.
- Hartle, Lynn, Patricia Pinciotti, and Rebecca Gorton. (2015). "Arts Integration and Infusion Framework." *Early Childhood Education Journal* 43: 289-298.
- Hibbing, A.N., & Rankin-Erickson, J.L. (2003). A picture is worth a thousand words: Visual images to improve comprehension for middle school struggling readers. *The Reading Teacher*, 56, 758-771.
- Kress, G., Theo Van L. (2004). "Multimodal Discourse: The Modes of Media of Contemporary Communication." *Language in Society* 33 (1): 115-118. doi:10.1017/S0047404504221054.
- Manney, D. (2016) Visual, Narrative and Creative Research Methods: Application, Reflection and Ethics, 1st end. London: *Routledge, Taylor & Francis Group*.
- Pace, C. S., Muzi, S., Vizzino, F. (2022). Family drawing for assessing attachment in children: weaknesses and strengths. *Front. Psychol.* 13, 980129.
- Quaglia, R., Claudio L., Nathalie, O. Iotti, and Laura E. Prino. (2015). "A New Theory on Children's Drawings: Analyzing the Role of Emotion and Movement in Graphical Development." *Infant Behavior and Development* 39: 81-91. doi: 10.1016/j.infbeh.2015.02.009.
- Riley, H. (2004). Perceptual modes, semiotic codes, social mores: A contribution towards a social semiotics of drawing. *Visual Communication*, 3(3): 294-315.
- Rose, S. E., Jolley, R. P. ve Burkitt, E. (2006). A review of children's, teachers' and parents' influences on children's drawing experience. *International Journal of Art & Design Education*, 25(3), 341-349.
- Saito, A., Hayashi, M., Takeshita, H., Matsuzawa, T. (2014). The origin of representational drawing: a comparison of human children and chimpanzees. *Child Dev.* 85, 2232-2246. doi: 10.1111/cdev.12319
- Silverman, D. (2001). Interpreting qualitative data: methods for analyzing talk, text and interaction. London: *SAGE Publication*.
- Twigg, D., Susanne, G. (2010). "Exploring Art in Early Childhood Education." *The International Journal of the Arts in Society* 5 (2): 193-204. <http://www.arts-journal.com>.
- Wright, S. (2003). Children, Meaning-Making and the Art. French's Forest: *Pearson Education*.
- Yasar, C. M., ve Aral, N. (2009). Sanat ürünü olarak çocuk resimleri. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 34(365): 23-31.
- Yavuzer, H. (2009). Child with pictures (3rd ed.). *Ankara: Ramzi Bookstore*.